

NOVINE

Političen list za Prekmurske Slovence.

Prihaja vsako nedelo.

Cena Novin je na letošnje leto brez Marijinoga Lista i kalendara Srca Jezušovoga 6 K, s tema pa 10 K.

Tabor Prekmurcov v Belotincih.

Mirovna konferenca je Prekmurje Jugoslaviji prikapčila. Nerazdeljeno je bilo dozday na Vogrskom, nerazdeljeno bo dozday v Jugoslaviji slovenskom deli v Slovenji. Tomi zgodovinski dogodki na čast i spomin so prekmurski legionarje priredili slovesnost v Belotincih, kakše naše krajine neso še nikdar vidile. Zaistino tabor je bio, šteri je segao prek po celom Prekmurji.

Slovesnost se je začela z sprejédom. Pri kraji Belotinskoga trga je jezero jezerna vnožina čakala goste, ki so prišli od Radgone. Te sta pozdravila túkar deček in deklica g. Orsrca, trgovca z Belotincec, kda sta túdi krasen šopek ponúдила gostom. Pripelali so se g. podpolkovnik komandant čet v Prekmurji v bivšoj železnoj županiji g. Uzorinac, civilni komisar dr. Lajnšic, dr. Janko Debelak poštni nadzornik, dr. Vekoslav Stržan pol. nadkomisar, — dr. Kovačič, profesor z Maribora, g. Pušenjak, g. kapetan z Štrigove, v imeni trga Ljutomer, g. Kukovec, sokoli z Ljutomera in drugi nešteti gospodje in gospe. Za tem se je geno velikanski sprevod, šteroga je vodila legija pod poveljstvom g. poročnika Svetca. V belo oblečene deklice »slovenske deklice z zelenim venčkom na glavi« so sprejavale dobro došle imenitne goste med glasnimi »živijo« klici — vnožino sta vodili dve bandi, ena naprej, druga ozadaj, slovenske zastave so pa na stotine veselo pozdravlole goste pa naznanjale malim i velikim, da so prišli na slovensko zemljo, na milo materno grúdo, kde ne de več greh, nego čast, če mo slovenski gučali.

Sprevod je prišo do trúbina govorniščkoga, pred šteroga so položile deklice svoje venčke, dečki svoje šopke, naj počastijo tisti kraj, z šteroga bodo se prvič glasile slovesne reči, da je Slovenska krajina zadočila, kaj je želela, slobodo.

Po sprevodi je bila predga, v šterej so dr. Franc Kovačič, profesor bogoslovja, zastopnik na mirovnoj konferenci v Parizi ljudstvi dvoje dejstvo pred oči postavili 1. naj se v dobroti ne zvisi; 2. naj bo zahvalno v Marijinój službi, kak njeni narod i naj se iz te zahvalnosti potegúje za povekšanje časti svoje dobre nebeške matere, posebno naj moli ka se za versko pravico rezglasi, ka je z telom túdi v nebo znešena, i v te namen naj trezno i čisto žive.

Predgi je sledila sv. meša, štero so ravno te gospod služili — tiho mešo v reči — a tem bolj glasno v srci — v zahvalnom srci, ka je njihovo prizadevanje zaželjeni sad obsodilo. Sv. mešo je počastila legija s častnov stražo i strelav pri glavnih delih.

Po sv. meši je bilo zborovanje na trgi pred cerkevjav. Dvajstijezero ljudi se je zbralo, da bi duška dali svojimi navdušenomi čútenji. Prišli so iz vseh krajev Prekmurja, da se vdeležijo velikanske slovesnosti. Legija, domači g. duhovniki, narodnjaki s fare, vsakoga spola so zaistino v kratkih treh dnevah zvršili, kaj dvojedenska priprava ne bi mogla včiniti. Vse opletano, vse okinčano, še z tórma je visila velikanska slovenska i papežova zastava. Roža na roži, cvet na cveti se je stiskavao, slavolok za slavolokom vrstio lice Belotincec je tisto kazalo, kaj je to ljudstvo v srci

nosilo: veselje, nezmerno veselje, da je prišlo k bratom domo v Jugoslavijo.

Po sv. meši je stopo na tribun legijonar prekmurski Godina Jožef, je odpro zborovanje, pozdravo g. podpolkovnika in civ. komisara, se zahvalo vsem tistim tújim i domačim gospodom, ki so trpeli, delali, žrtvovali, da se rerši Prekmurje. Kre trúbina je stao i držao v roki slovensko zastavo desetnik Mih. Kúhar iz legije, Prekmurec, na govornike so pa trosile deklice slovenske z fare.

Med nepopisnim navdušenjom je naznano zatem g. podpolkovnik, Uzorinac v imenu vojaške oblasti, g. vladni komisar pa v imenu vlade jugoslovanske, da je Prekmurje zastalno i večno pripadlo Jugoslaviji. G. podpolkovnika je, ko je izjavo, da Prekmurje do zadnje kaplje krvi bo brano, tak vroče pozdravilo prekmürsko ljudstvo, da je kaj takšnega samo tam mogoče čúti, kje se tere jarem starodaven, težaven. Spodobno se je godilo pri g. civ. komisara, kda je pozdravo jugoslovanskoga kralja Petra i njegovoga sina Aleksandra. »Živijo« klicom ne bio i kraja.

V imeni legije je govoru pred tema izjavoma poveljnik, poročnik g. Svetec. Navdušeno, vojaško je slikao bojevito voljo legijonašov za osvoboditev Prekmurja pa izrazo da te ogenj ne vgasne pri njej — celo morje še ne rešeno (Medklici: Ne pustimo našega morja!)

Zdaj je prišo na vrsto g. Klekl Jožef, vp. plebanoš, ki je govoru od podlage, na šteri jedino more narod obstati in te je vera in materna reč. Prva je življenje narodove dúše, druga je življenje narodovoga tela. Do srca je segalo, kda je jezero — jezerna

vnožica glasno obečala govorniki, da v ljubezni do svoje matere reči bo trdna, stanovitna.

Zatem so govorili dr. Franc Kovačič, odposlanec naše delegacija v Parizi. Odkrili so tiste grozne, zahrbtnje spletke, štere so delali naši sovražniki, predvsem Italijani, da se Prekmurje ne bi rešilo. Trdili so celo, da smo ni ne Slovenci, nego cigani. Pa vse zaman, prišli smo v pristanišče. Velikanske ovacije so sledile govorniku, našoj vladi, celoj našoj delegaciji v Parizi, posebno dr. Slaviči, ki si telko brüso peté tam, da bi nas rešo.

G. Pušenjak je govoril, kakše haske nam prinaša Jugoslavija: mamó krüh, vino, meso, mamó morje — pohvalo je delavno, šparavno i zavedno naše Prekmürsko ljudstvo. Pravo je, da mnogi niti prek na Štajari neso se tak potegüvali za materno reč, kak Prekmürci, štéri so tüdi varčili i tak več posestev na slovenskom spoküpili, da neso prišle tüjcom v roke. Naglanüvao je, da se kmeti mora zdrüžiti, da se časne reči moro organizirati i je oblübo, da je vsem na razpolago. Praktično predavanje je ljudstvo burno odobravalo. — V imeni primorskih beguncev je govoril sokolista g. Vahta, ter pozdravo srbski narod, štéri je z svojov rešitvov tüdi nas rešo; v imeni lotmerskoga trga je prineso pozdrav g. Kukovec ter izrazo veselje, da se čim prle zdrüžimo v ednom okrajnom glavarstvu, kaj je tüdi naša želja — i se spomeno vseh Prekmürcev, ki so se trüdili za rešitev, posebno g. Jeriča, Klekla Kühara, Horvata, Godine, itd. — Č. g. Kerec je pozdravo v imeni prekmürskih Goričancov zborovanje pa se z genljivimi rečmi spomeni z tistih, ki so poštalí žrtev v narodnom preganjanji. Nazadnje se je zahvalo vsem gostom, prirediteljem slavnosti, domačim i tüjim g. Balazic Matjaš z Beltinec, zborovanje je pa skleno g. Godina Jožef z klici: Živio rešeni Prekmürci! Živijo Jugoslavija! Domače godbe so igrale: Lepa naša domovina — Hej Slovenci... ljudstvo pa do süz genjeno ž njimi prepevalo: da bi vsikdar častna bila.

Po pesmi se je kak pričev i vračao velikanski sprevod, naprej jahači z Dokležovja z narodnimi zastavami — šolska mladina, voz za vozom v narodnoj noši prekmürskoj, vse opleteno, vse veselo, vse prepevalo na

rodne pesmi i se lepo vračalo na obed — na dom. —

Nešteta množica z goslari je pamela še eno nalogo zvršiti — zbrala se je na dvorišči, naj počaste neustrašene boritelje Jugoslavije, g. Kühara Štefana pleb., g. Sejko Štefana kaplana. — Čeravno sta se že prle tüdi pozdravila v govorah, vendar bü jiva zopet g. Klekl Jožef vp. pl. kak tistiva, šteriva sta krepko stala i büdila male vere, kda so že vnozi majali — ž njima vred je pozdravljen tüdi g. Horvat Štefan bivši kaplan i drügi, ki so se okrog farofa zbirali za ideje naše. — Zatem je bio obed, pri šterom je prekmürska banda igrala na vso zadovoljnost visokih gostov.

Z tem vüpanjem je šla jezera — jezerna vnožina domo, da je našla, kaj je iskala — svoj zgübljeni dom.

Nikdar ne pozabljeni den!

Sosvet v Prekmürji.

Naša prekmürska krajina je prikapčena Jugoslaviji. Dozdajšnja vogrška uprava se zdaj spremeni v slovensko. Naenkrat pa to ne mogoče. Zato se mora začasna prehodna vlada tü osnovati. V te namen je prišo od vlade poslan civilni komisar dr. Lajnišič v Belotince avgusta 14. Sem so prišli tüdi odposlanci zalavške županije. G. civilni komisar je navzočim razpravo svoj program, svoje delo, štéro nameni med Slovenci dovršiti. Njegov namen je, naj vlada ljudstvo ž njim, ga podpira, on je pa bo vodo. Zalo naj vsaka fara, vsaki vekši kraj odebere 1 — 3 kotrig, štere do zastopale tisti kraj, tisto faro. Té kotrige sküpnno se imenüjejo sosvet (po vogrškom bi se zvalo köztanács). Vsaka občina spozosed bo mela 4 — 5 kotrig zvoljenih, štere do jo ravnale i štere do v zvezi z sosvetom. Voditelj sosveta je civilni komisar. Ta uprava se bo obdržala, dokeč ne dobi krajina uradništva, to je pa par tjeđnov. Za tem bodo pa volitve. Po razlaganji te uprave so nazoči odposlanci včasi zvolili zastopnike za dolnjelendavsko (deloma samo), črensovsko, törjansko, beltinsko, bogujansko, sobočko, tišinsko i cankovsko faro. Po volitvah je g. civilni komisar poslühno želje ljudstva. Obečao je, da naša slovensčina zadostuje za službe, da se vsi uslužbenci, čestniki dozdayšnjilehko obdržijo v službi, če je ljudstvo mara i ščejo ostati, de

v kratkom pride tri vagone cukra, vžigalice, sol, petrolej i drüge potrebne reči i da se vozkotirna železnica med Soboto i Radgonov začne v teh dnevah graditi.

Nazadnje je naznato g. civilni komisar, da pogledne vse kraje, je oproso ljudi, naj ne švercajo prek mej, je obečo, da se cene zvišajo i določijo i končno se ponüdo, da je iz srca rad vsakomi na razpolago, njegov urad je v Radgoni v gostilni »K sunci« (pri Voglari).

Odkritosrčnost!

Ne zamerimo, če so dozday naši uradniki bili madjarskoga mišljenja, ve so nači ne mogli i ne smeli biti. Šteri z med njih so preganjali Slovence, se ve, da so v strahih — a zakaj bi bili? — Odkritosrčno naj se povrnejo, ljudstvo njim bo odpüstito! Naj nej samo pred ljudmi, nego med sebov tüdi ednako gučijo. Če njim je te novi red povoli, naj si ga zvolijo i naj njemi bodo tak verni kak so staromi bili! Če pa v medsebojnih gučah hujskajo proti novimi redi, naj si zapomnijo, da hujskajo proti državi, proti ljudstvu, štéro je hrani, i si slüžijo kaštigo, štéro določajo postave.

Odkritosrčnost! Ta naj vodi vsakoga stopnje iz med nas. Püstimó meje na diplomacijo, mi se pa podvržimo z cele düše novimi redi. Spunimo stari pregovor, štéri nam veli: »zdržite red i red zdrži tüdi tebe!

Nikoga ne gonimo, vsakoga povabimo ki se li da povabiti — a za hujskače, za grizce lastnoga tela nemamo krüha. Ki je Madjar, naj bo Madjar. a v slovenskom orsagi se ne sme kazati za sovražnika Slovincov.

Odkritosrčnost!

Podlaga

ravnanja v Prekmürji mora biti spämetna, pomirljiva politika. Ne smejo se ljudje ne našega mišljenja z nepremišljenim ravnanjem, z surovim nastopom še bolje odtüjiti od nas, nego nasprotno, moro se z lepim pridobit za nas.

Mi moramo pozabiti, ali podomačem povedano, moramo požreti tiste krivice, štere so se nam prle godile. Ne pravimo, tak so delali vaši v Medjimürji i v Srbiji, mi vam povrnemo ravno s tistim potom. Tak

tisti gučijo, ki so nizkoga mišljenja. Mi više stojimo, mi više moramo stati od naših mantralcov. Bog ve, kje je tisti, što je tisti, ki je v Srbiji ali v Medjimurji kakše krivice delao? Bi se mi zato zdaj nad tistimi maščevali, ki niso nikaj krivi, bi mi pravimo celi vogrski narod kak takšega za krivca držali, če so ništerni Vogri kaj prikacali proti nam ali bi v celih dolnjelendavskih gorah kleti gorztrgali, če so nešterni z gor v Medjimurji kaj zakrivili. Mi plemeniti ostanimo. Odpustimo, mi se ne maščujmo, krivce naj oblast kaštiga, to zahtevajmo, ali mi sami ne bodimo i ne smemo biti sodniki.

Što so pa krivci? Če mi je kakša baba sloki prst pokazala i pravila, veliki Jugoslovan si — bom jo tožo zato? Nikdar ne. Odgovorim, kak nekdan en gospod v Soboti: »kak maš pamet, tak gučiš«. Vsako reč zameriti i jo pred sod postaviti ne smemo. Že bodo nasprotniki nači mislili i gučali, če previdijo, ka se njim v Jugoslaviji pravica deli. Mi moramo nato gledati, da je pridobimo, ki neso naši bili, ne da bi je še bolje od sebe vkraj spravili.

I če so nam zaistino krivico šteri napravili? Ti so krivci. Te dajmo oblasti v roke, naj nam krivico popravijo. Zato mam juš pa včasi še dužnost. Če naime vidimo, da bi naša popustljivost samo rogle davala našim sovražnikom v škodo domovine, te ne smemo biti popustljivi, a zahtevajmo pa pri kaštigi, naj ta mila bo. Z tov še najhujše sovražnike pridobimo.

Što so zato krivci? Samo tisti, ki so iz hūčlobije škodili našemi pošteni, našemi zdravji, našemi imanji i tisti, ki še zmirom hujskajo ljudi i glase trosijo, da naš kraj še stalno ne sliši k Jugoslaviji. Te naznanimo oblasti s svedokami, a mi sami se ne maščujmo nad njimi, prosimo pa milo sodbo za nje! In če popolnoma odpustimo? Najbolje včinimo, a nesme to škoditi pravici i miri. Pravica more zadoščenje dobiti i mir pa red se morata vtrditi. Ki mir in red kali, je sovražnik družbe in domovine, je sovražnik celoga človečanstva, pod ključ ga, njegovo mesto je tam.

Kaj pa z Madjari, ki so prišli pod Jugoslavijo? Ne sme se jim goditi nobena krivica, nesme se njim tisto goditi, kaj se je Slovencom go-

dilo pod njihovov vladov. Ne sme se njim vzeti sloboščina maternege jezika. Poleg slovenskih uradnikov se moro v tistom deli Prekmurja, kje so Madjari najbolje naseljeni, namreč v dolnjelendavskom okrajnom glavarstvu tudi madjarski uradniki v službo vzeti. So dobri madjarski uradniki, šteri se lahko porabijo tū, zakaj bi je odtirali.

Kje se začne briga za sirote?

Leta 404. po Kristuši, to je pred 15 stoletij je poganski svet samo to dvojo prošnjo poznao: panem et circenses, to je krūh in igro nam dajte. Kre igrališča sedi plemenitoga soda a krvoločnoga, zverinskoga srca rimska gospoda, na srdteli igrališča se pa zbirajo ubogi robi, da bi se z zverinami bojuvali, štere iz zverinjekov pustijo na nje. Gospoda željno čaka, da bi se kratkočasila nad krvavov, nesmiljenov bojnov. — A kdaj so strūne pričakovanja najbolje nategnjene, stopi na srdino igrališča Telemachosa, krščanski redovnik, šteroga bi dnesden za »jopaša« (esuhás) zvali i guči od ljubezni, od Kristušove ljubezni, šteri prepovedava klanje teh ubogih robov.

Telemachasa, krščanskoga duhovnika, ki se je prvi borio za sloboščino siromaških delavcov, je rimska gospa vmoriti dala. Za siromaka je duhovnik vmo prvi, da bi prosti, sloboden postao i vendar je siromaški delavec najboljesovražen duhovnikom, Matericerkvi. Zakaj? — Delavci so zapelani, naj ne vidijo prave svoje tlačitele — tei je slepijo.

Politični pregled.

Kmečka zveza.

Prekmurje je polje. Kmetje prebivajo v njem. Hvala Bogi, niedna fabrika nam ne kvari zraka. Z polja živemo sami i prehranjamo tudi jezere druge. Kmetje smo, a brez organizacije. Kmetje smo, a spodobni snopom nezvezanim. Na prgiščah, povancah smo samo, veter nas trosi semta. Zvezati se moremo, da nas ne raztrosi. Močno povreslo potrebujemo, da nas brez razsipa spravi domovina v gūmlo zadovoljnosti. To močno povreslo je Kmečka zveza. V to mora priti vsaki Prekmurec, je

kotoličanec ali evangeličanec. To povreslo nam bo pravice branilo, nas bo podpiralo, nas bo kvara rešilo. Naše male kmetije i želarije obdajajo veleposestva, velika imanja i lačna vūsta njim kažejo mesta, varašje. Proti obojemi se moremo braniti, da nas ne požrejo. Veleposestva naj se popolnoma ne vničijo, a vendar moro hraniti tiste, ki so brez vse grūde zemlje i jo ščejo obdelavati — mesta, trgovine itd. pa naj majo ednake roke — to je moramo paziti, da se nam ne bo godilo, kak dozdej, da bi kmet vse drago mogo kupiti, odavati bi pa samo po ceni smeo. Proti tem nevarnostam je jedina pomoč Kmečka zveza.

Avstrija je podpirala ogrske boljševike.

Kaj so boljševiki, smo Prekmurci hudo čutili na svojem životu. Zdej se je izkazalo, da so te roparje podpirali tudi Nemci iz Avstrije. Pri nas pa so se najšli še ljudje, ki so hoteli, da bi naše Prekmurje dobili Nemci, da bi mi ž njimi stradali in plačevali njihove duge!

Boljševizem na Ruskom

gre tudi proti koncu. Roparji, tati manjaki ne bodo nikoga osrečili in ne bodo nikdar najšli zavūpanja.

Nadvojvoda Jožef odstopi, tako poročajo listi. Habsburžanov tudi Ogrri ne marajo več. Imajo prav, ve so oni poleg nemškega cesarja največ zakrivili svetovno bojno.

Kroni in prestolu se je odpovedal rumunski prestolonaslednik.

Nova vlada.

Prejšnje ministrstvo v Belgradu je odstopilo, sestavila se je nova vlada.

V Ameriki je 2 milijona naših izseljencev.

Pričele so se predpriprave za prevoz izseljencev v Evropo.

Gospodarske novice.

Slovenska kmetijsko - gospodinjstva šola v Ljubljani. Dne 6. oktobra se otvori v Ljubljani 11 mesečni tečaj slovenske kmetijske gospodinjske šole. Gojenke morajo stanovati v zavodu, pouk je brezplačen, za hrano,

stanovanje in sploh za vse potrebno je plačati mesečno 180 K. Prošnje za sprejem je vložiti do 15. septembra na Slov. kmetijsko družbo v Ljubljani, kjer se tudi izvejo natančnejši pogoji.

Kurz francoskega franka, ki je še bil pred nekaj dnevi 100 frankov, je 183 dinarjev, je padel na 100 frankov je 163 dinarjev vsled posojila 100 milijonov frankov, ki ga je bil najel bivši finančni minister v Parizu, v pokritje bankovcev naše narodne banke.

Letina v naši državi bo splošno dobra, čeravno je dolgo deževje napravilo dosti kvara. V Banatu je bila žetev dobra, v Srbiji kukorica lepo kaže. Če bo topla in lepa jesen, še se utegnejo tudi vinogradi opomoči.

* * * G l a s i. * * *

Slovenci! Marijin narod! Leta 1914. v začetki svetovne vojske smo obhajali meseca decembra desetletnico obstanka »Marijinoga Lista«. Zadnji den smo slovesno položili podobo Brezmadežne D. Marije na veliki oltar, pred noge najsvetejšega Boga. In tu — v polnočni tihoti se je zglasila z nedosegljivov pobožnostjov zročitev: Marija, predobra Mati, mi in vse naše je tvoje v žitki, v smrti in po smrti. — Postali smo Prekmurci z ostalimi Slovenci, ki so se že malo prle njej posvetili v belo Ljubljani po gorečnosti prezv. knezoškofa Antona B. Jegliča, Marijin narod. — Trpeli smo grozne krivice — Marijine dece je namreč to odlikovanje: častni križ božjega Sinü — a premagali smo je vse z potrpljivostjov i prišli do zmage i bomo prišli do popolne zmage, zato ka smo Marijina deca, i če ta ostane nemo.

Marijin narod! Občuvan, rešen narod! Zahvalen moraš biti. Glej! tvoja mati je kraljica, pa kraljica nebes in zemlje! In svet toga še ne verje. Pa dober Bog to žele, da bi prišo do te vere. Spuni to njegovo želo, moli, moli, kak smo te že več let včili, eno devetdnevnic (zadostuje eno Zdravomarjo na den), da bi se čem hitrej razglasila verska pravica, ka je Marija z dušov i telom vzeta v nebesa, ka bi po njej prišla zmaga Materecerkvi i stalen mir. Marijin narod, včiniš jeli to!?

Iz Pariza se je vrnil g. dr. Matija Slavič, ki je ondi sodeloval pri reševanju prekmurskega vprašanja.

Dobilo je Prekmurje sladkor, vžigalice, sol.

Duhovne vaje za ženske se začnejo 1. septembra popoldne ob šestih v Celji pri sv. Jožefi. Štera šče nad Spilje i Maribor potivati, naj si vzeme potno izkaznico v Lotmerki ali pa v Radgoni na okrajnom glavarstvu. — Dozdaj se jih je že veliko zglasilo.

Zgrabljen je v Tūrnišči Tkalec Viljem. Vlovila ga legija z Belotincev. Izročen je vojaškoj oblasti, štera ga sodila bo. Odpelan je v Zagreb.

Na podporo M. Lista i Novin so darovali: Borovnjak Ana, Marija i Mekiš Margeta od sv. Jūrja, vsaka 2 K, Dr. Franc Kovačič z Maribora 100 K.

Z pregnanstva so prišli domo naš mil. škof grof Mikeš Janoš, Dr. Franc Rogač, ravnatelj škofovske pisarne, Keresztury Vincenc, cankovski plebonoš, Klekl Jožef, vp. pleb., Lejko Stefan, kaplan beltinski — iz voze je pa puščen Tüll Geza, pleb. iz G. Sinika.

Civilni komisar za Prekmurje je Dr. Lajnsič, okrajni glavar z Maribora. Njegov urad je v Radgoni v gostilni Voglerovoj.

Na znanje. Vsi tisti, ki majo kakše šole (gimnazijo ali kako polgorsko šolo), naj se zglasijo v Soboti na pošti pri g. poštnom svetniku Vrbnjak Matjaši, da se po njegovom posredovanji pošljejo v Ljubljano, kje se navčijo za tri mesece poštarke službe.

* * * Najnovejše. * * *

Bačka in Baranja

prideta k Jugoslaviji. Mirovna konferenca v Parizu je prisodila naši državi celo Bačko in velik del Baranje. K nam pridejo mesta Mohač, Baja in Pečuh z velikimi premogokopi. Baranja je med Dravo in Donavo. Obe zemlji sta jako rodovitni in bogati. Tu je imel veliki oderuh nadvojvoda Fridrik veliko imanja.

Gornji Banat

so po naročilu iz Pariza zasedle naše čete, dolnji Banat smo že prej zasedli, v izhodnem Banatu so Romuni.

Vsi naročniki »Straže« in »Slov. Gospodarja« iz Prekmurja ki so list za l. 1919 plačali, naj blagovolijo po dopisnici naznaniti svoj sedanji naslov, da se jim list lahko zopet dopošilja.

Upravništvo

»Straže« in »Slov. Gosp.« v Mariboru.

Civilni komisar za Prekmurje v Radgoni, je izdal ta-le oklic:

Naznanje Prekmurcom!

Podpisan zastopnik jugoslovanske vlade naznanim ljubim Prekmurcom:

1. da je zasedeni kraj Prekmurja del Jugoslavije poleg odločbe pariške mirovne konference. To je stalno — večno jugoslovanska zemlja, del Slovenije. Vi ste ne več Vogri, nego Jugoslavlani, sinovje domovine Jugoslavije, po rodi Slovenci. Naša vlada ma moč, da to dobljeno zemljo, da vas rešene brate na svojem krili obdrži, naše junaško vojaštvo bo znalo obraniti tisto, kaj je našega. Tistim, ki gučijo, da je to še ne stalna nego samo začasna rešitev, se nasmejte i je opomnite, naj ne širijo laži in nezavüpanje. Rešenje je dovršeno.

2. ki proti komi kakšne srde ma, naj odpüsti. Z lepim naj sovražnike naše dobi, stem več hasni domovini pa sebi, kak z ovadbami i tožbami. Samo tisti naj se tožijo, ki se za milo postopanje i ravnanje ešče norčarijo, so nezahvalni, nezadovoljni in to oboje hüdobe tüdi širijo.

3. da proti svojoj domovini ino svojoj lastnoj bratji grešijo, če samo iz dobičkaželjnosti zrnje prek mej spravljajo. V našem bogatom kraji stem dragočo povekšajo, to je siromake terejo i pomenjkanje povzdigavljajo, to je svoje trpeče brate v nevolu spravljajo. Ki si to vüpa na düšo jemat, naj računa stem, da pride pod kaštigajočo pravdo.

4. Vsaki, ki kakšni posel ma, naj se obrne na moj urad v Radgoni, (v gosilni »K sunci« pri Vogleri).

Z jugoslovanskim pozdravom.

Civilni komisar Prekmurja:

Dr. Lajnsič s. r.

Naročniki Novin! Pazite na to!

Novine znova izhajajo vsako nedeljo. Do Male meše — 8. septembra naj mi vsaki naznani kam i keliko Novin naj pošljem. Cena Novin z Marijinim listom i kalendarom Srca Jezušovega je 10 K na letos. Ki so na leto že telko plačali, nikaj ne dužni, ki so menje plačali, doplačajo mi keliko menjka. Z naročninov se prosim, paščite, tiskarne me silijo. Črenšovci Prekmurje. Klekl Jožef vp. pleb.